

Argumentarea necesității cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Programului de operațiuni pentru politici de creștere rezilientă programatică a Republicii Moldova

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern

1. Informații generale:

Republica Moldova continuă să se confrunte cu presiuni interne și externe semnificative, generate de efectele crizelor recente, de riscurile de securitate și de vulnerabilitățile energetice, care afectează sustenabilitatea bugetară. În acest context, se conturează necesitatea asigurării unor surse stabile de finanțare pentru susținerea reformelor prioritare și limitarea presiunilor asupra pieței interne.

Astfel, la 24 noiembrie 2025, Ministerul Finanțelor a solicitat Grupului Băncii Mondiale inițierea unei operațiuni de politică de dezvoltare (DPO), structurată în două serii consecutive pentru anii 2026 și 2027, cu o valoare totală de 300,0 mil. USD. Operațiunea vizează susținerea reformelor în domenii-cheie, precum guvernanta, competitivitatea economică, protecția socială, mediul și securitatea energetică.

În contextul constrângerilor existente pe piața internă și al costurilor ridicate de finanțare, la 1 aprilie 2026, Ministerul Finanțelor a adresat o solicitare suplimentară privind majorarea cu până la 100,0 mil. dolari SUA a finanțării aferente primei operațiuni, în vederea substituirii parțiale a finanțării interne cu resurse externe semi-concesionale. Astfel, finanțarea prevăzută pentru anul 2026 va constitui 250,0 mil. dolari SUA.

Ca urmare a discuțiilor purtate, Banca Mondială a remis Ministerului Finanțelor proiectul Matricei de politici, spre coordonare cu instituțiile responsabile, precum și proiectul Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Programului de operațiuni pentru politici de creștere rezilientă programatică a Republicii Moldova.

Se menționează că Matricea de politici aferentă Programului a fost examinată în cadrul ședinței Comitetului interministerial pentru planificare strategică, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1070/2023 privind instituirea Comitetului interministerial pentru planificare strategică, fiind aprobată la data de 8 aprilie 2026.

Proiectul Acordului de împrumut este un acord interstatal.

Proiectul Acordului este constituit din 6 articole și 3 anexe și conține clauze referitoare la condițiile financiare, procedura de debursare, condiționalitățile necesare pentru debursarea împrumutului, precum și alte prevederi relevante, etc.

2. Informații privind conținutul contractului:

Programul de operațiuni pentru politici de creștere rezilientă programatică a Republicii Moldova prevede o finanțare totală în sumă de 400,0 mil. dolari SUA, sau echivalentul în euro, dintre care 250,0 mil. dolari SUA reprezintă împrumutul aferent anului 2026, supus prezentei avizări, iar 150,0 mil. dolari SUA reprezintă împrumutul aferent anului 2027, care urmează a fi acordat în baza

unui nou acord de împrumut ce va fi negociat și semnat în anul 2027. Ambele acorduri sunt destinate finanțării necesităților bugetului de stat.

Proiectul Acordului propus spre promovare reprezintă suport bugetar în sumă de 250,0 mil. dolari SUA (sau echivalentul în euro) prin intermediul Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Programul este compus din 14 condiționalități, structurate în două serii, aferente anilor 2026 și 2027, fiecare incluzând câte 7 măsuri de reformă. Condiționalitățile vizează modernizarea cadrului de achiziții publice și a mediului de afaceri, sporirea transparenței financiare, reforme în domeniul educației și al pieței muncii, precum și alinierea sectorului energetic și a infrastructurii de transport la standardele Uniunii Europene. În continuare, reformele urmează să aprofundeze concurența, restructurarea întreprinderilor de stat, digitalizarea serviciilor financiare, sprijinirea participării femeilor pe piața muncii, precum și tranziția verde, prin introducerea taxei pe carbon, crearea fondurilor pentru eficiență energetică și dezvoltarea transportului multimodal, contribuind astfel la o creștere economică sustenabilă și incluzivă.

La momentul actual, toate condiționalitățile pentru anul 2026 au fost realizate, respectiv fiind adoptate toate actele normative/legislative. În acest context, după intrarea în vigoare a Acordului de împrumut va fi posibilă efectuarea debursării acestuia.

Proiectul Acordului de împrumut invocat mai sus, va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova, urmând să intre în efectivitate din momentul îndeplinirii tuturor condițiilor specificate în proiectul Acordului de împrumut, dar nu mai târziu de 90 de zile din data semnării acestuia.

Proiectul Acordului respectiv nu este menit să implementeze și să amendeze/substitue un alt contract în vigoare. În cazul acceptului reciproc, Acordul poate fi amendat cu respectarea legislației naționale.

B. Analiza de impact

Aspectul politic, cultural și social:

Proiectul Acordului de împrumut nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova. Totodată, conform Matricei de politici aferente Programului, Guvernul va implementa reforme orientate spre modernizarea cadrului de achiziții publice și a mediului de afaceri, sporirea transparenței financiare, consolidarea pieței muncii și a educației, alinierea sectoarelor energetic și de transport la standardele UE, precum și promovarea concurenței, digitalizării și tranziției verzi, în vederea susținerii unei creșteri economice sustenabile și incluzive.

Aspectul economic și de mediu: Proiectul Matricei de politici aferentă Programului conține măsuri de reformă axate pe asigurarea sprijinului asupra creșterii economice sustenabile și incluzive și a tranziției climatice verzi în Republica Moldova.

Aspectul normativ: Proiectul Acordului în cauză este compatibil cu instrumentele internaționale la care Republica Moldova este parte. Conform Matricei de politici din proiectul Acordului respectiv au fost adoptate acte normative noi și/sau modificate cele existente în vigoare.

Aspectul instituțional și organizatoric: Aplicarea prevederilor proiectului Acordului nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor instituții noi sau reorganizarea celor existente și nu va condiționa abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi.

Aspectul financiar: Suma împrumutului constituie 250,0 mil. dolari SUA sau echivalentul în euro. Împrumutul va fi acordat în formă de suport bugetar. Condițiile financiare pentru împrumutul oferit de Banca Mondială urmează a fi stabilite în cadrul negocierilor, condițiile standard ale instituției fiind: maturitatea medie maximă de până la 20 de ani, rata dobânzii variabilă în funcție de valuta selectată (pentru EUR – EURIBOR 6 luni plus o marjă variabilă stabilită trimestrial de Bancă – la situația din 01.01.2026, aceasta constituie maximum 1,08 p.p , iar pentru USD – SOFR 6 luni plus o marjă variabilă similară – la situația din 01.01.2026, aceasta constituie maximum 1,42 p.p.), precum și un comision unic de 0,25% calculat din suma împrumutului și un comision de angajament de 0,25% aplicat soldului nedebursat. Împrumutul urmează a fi debursat într-o singură tranșă.

Aspectul temporar: Proiectul Acordului de împrumut invocat mai sus, va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova și îndeplinirii tuturor condițiilor specificate în proiectul Acordului de împrumut, dar nu mai târziu de 90 de zile de la data semnării acestuia. Data limită pentru efectuarea debursărilor urmează a fi stabilită în cadrul negocierilor. Totodată, Hotărârea Guvernului cu privire la inițierea negocierilor urmează să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial, întrucât negocierile asupra proiectului Acordului sunt planificate pentru data de 22 aprilie 2026.

C. Mandatul pentru negocieri

În vederea negocierii proiectului Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Programului de operațiuni pentru politici de creștere rezilientă programatică a Republicii Moldova, va fi împuternicită delegația oficială în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, în temeiul Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.

Procesul- verbal al negocierilor urmează a fi semnat în limba engleză, în două exemplare de către șefii delegației din ambele părți. Pentru semnarea Procesului-verbal al negocierilor și a altor documente relevante negocierilor în cauză, se împuternicește domnul Ion Gumene, Secretar de stat, Ministerul Finanțelor.

Din Delegația oficială a Republicii Moldova vor face parte reprezentanții Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, Ministerului Energiei, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Mediului, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Consiliului Concurenței, Agenției Proprietății Publice și Băncii Naționale a Moldovei.

D. Procedura negocierilor

Negocierile asupra proiectului Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Programului de operațiuni pentru politici de creștere rezilientă programatică a Republicii Moldova vor fi purtate de către Delegația oficială de negociatori condusă de Secretarul de stat al Ministerului Finanțelor, dl Ion Gumene.

Negocierile vor avea loc în limba engleză și sunt planificate pentru data de 22 aprilie, 2026.

Acordul de împrumut va fi semnat în limba engleză de dl. Andrian Gavriliță, Ministrul Finanțelor.

Acordul invocat mai sus, va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova, urmând să intre în efectivitate din momentul îndeplinirii tuturor condițiilor specificate în proiectul Acordului de împrumut.

Secretar de Stat

Ion GUMENE